

Lieuwejan van Dalen

Terreurverheerlijking

Net terug van zomervakantie las ik een bericht waarbij ik mijn ogen niet kon geloven. Het betrof een foto van een man, genomen op zondag 9 augustus 2026 om 21.09 uur in een Amsterdams filiaal van Albert Heijn aan de Jan Evertsenstraat. Hij deed boodschappen met z'n gezinnetje. Op zich niets bijzonders. Maar het T-shirt dat hij openlijk droeg, was een schoolvoorbeeld van Jodenhaat.

Algauw werd er aan de echtheid van de foto getwijfeld. Was het geen AI-productie? Het opschrift van het T-shirt leek namelijk te gek voor woorden. Maar de experts kwamen daags na het bericht tot de conclusie dat aan de echtheid van de foto niet getwijfeld hoefde te worden.

Opschrift

Bij het CIDI kwamen vijftien meldingen van antisemitisme binnen. Daarop sprak het CIDI met degene die de foto genomen had en berichtte daarover op X: "Wij kennen de fotograaf die de foto heeft gemaakt en hebben hem hierover gesproken. Wij hebben de originele foto (met metadata), die ook is gedeeld met journalisten. De fotograaf heeft de man ter plaatse gezien en de volledige tekst op zijn rug kunnen lezen: 'October 7'." De datum verwijst naar 7 oktober 2023, de dag waarop terreurbeweging Hamas in Zuid-Israël meer dan 1.200 Israëliërs en buitenlanders vermoordde en honderden mensen als gegijzelden wegvoerde naar de tunnels van Gaza.

Voorkant

Omdat de man een tas met een zwarte draagband over dat opschrift droeg, beweerde iemand dat er 'Orober' zou staan, oftewel: de naam van een onbekende Kroatische

voetballer. Maar anderen hadden al uitgezocht dat het niet om de voetballer Dejan Orober kon gaan, omdat die rugnummer 23 heeft.

Waarom dan 'October 7' op dat T-shirt? De voorzide van het kledingstuk maakte helaas pijnlijk duidelijk om welke boodschap het ging. De fotograaf zag daarop 'Palestine' en twee kaartjes van 'Palestina' (Israël en de Palestijnse gebieden). Dat is in combinatie met de rugtekst moeilijk los te zien van de aanval van Hamas uit 2023. Antisemitismecoördinator Eddo Verdoner sprak van 'expliciete verheerlijking van terreur'.

Vrijheid?

Op sociale media was de verontwaardiging over het dragen van het shirt groot. Er volgden Tweede Kamervragen aan minister David van Weel (VVD) van Justitie en Veiligheid.

Nederland is een vrij land. Er is (nog) geen wet die het dragen van zo'n shirt verbiedt. Het is niet strafbaar vanwege de 'vrijheid van expressie'. Maar kunnen we dit soort terreurverheerlijking beschouwen als toelaatbaar? Wat doet dit met de Joodse gemeenschap in ons land? Met onze publieke ruimte? Er bestaan vormen van vrijheid die een sfeer kweken van intimidatie. Ik vrees dat we nog gekkere dingen gaan zien. «

Meerdere Thora-rollen

Thora-rollen worden bewaard in de 'Heilige Arke', een bijzondere kast die in de synagoge aan de kant van Jeruzalem staat. Er hangt een versierd gordijn voor, het 'voorhangsel'. Doorgaans zijn er meerdere Thora-rollen aanwezig, en dat is ook wel nodig. Op de sabbatten wordt steeds een aansluitend gedeelte gelezen, maar op andere dagen komt er soms ineens iets heel anders. En op Simchat Thora moet je van het einde ineens naar het begin. Dan zou het een hele klus zijn om naar de goede plek te 'scrollen'. Door meerdere rollen te gebruiken hoeft dat niet meteen. Aan de verschillende rollen wordt vaak een versierd, zilveren schild gehangen, waarop staat voor welke gelegenheid de rol te gebruiken is.